

Forfatter: Aakjær, Jeppe

Titel: Udrag fra VREDENS BØRN

Citation: Aakjær, Jeppe: "Bondens Søn ; Vadmelsfolk ; Vredens Børn. - 1919", i Aakjær, Jeppe: *Bondens Søn ; Vadmelsfolk ; Vredens Børn. - 1919*, Gyldendal, 1918-19, s. 645.
Onlineudgave fra Arkiv for Dansk Litteratur: <https://tekster.kb.dk/catalog/adl-texts-aakjaer06val-shoot-idm140079181571296/facsimile.pdf> (tilgået 09. maj 2024)

Anvendt udgave: Bondens Søn ; Vadmelsfolk ; Vredens Børn. - 1919

men," tænkte Per, da han om Aftenen gik hjem fra Grøftearbejdet.

— Næste Søndag tændte han Snadden og begav sig paa Vej.

Det var en af de henrivende Septemberdage, da Himlen ligner et blaat Hav med Hundreder af Skyøer, der alle gaar med det hvideste Skum om Randene; milevidt var Jorden spættet af Lys og Skygge, næsten som det hvidbrogede Kvæg dernede i Engene. Kirken lyste mellem grønne Træer, og Møllen spærred sine Arme vidt ud som for at favne al Vinden, men Vinden pustede den bare kjælent op under dens graa Hat; det kjendtes næppe mere, end som naar en ung Kvinde leende blæser ind i sin Elskedes Skjæg.

Lige til Hedens Grænser fulgtes Per af en hidsig Lugt af Turnips, og Lupinen doftede sødere end nykjærnet Smør.

En Fjerdingsvej inde i Lyngen fandt han den forladte Ejendom, der bestod af en 10—15 Tønder Land sandet Mark, der skraaned ned mod nogle sure Mosedamme; Per gik hen over de knortede Agre, der ude ved Randene allerede var sprungen i Lyng, et Tilbagefald til Urtilstanden. Graat storkornet Sand gnistred alle Vegne mellem de tynde blegsottige Græsblade.

Per bøjede sig ned og tog en Smule af dette Sand op i sin hule Haand. Han pirred rundt i det med sin Finger: „Og i saadant noget elendigt Kram skulde der være Brød til sultne Menneskemunde!“

Hist og her paa Ageren laa der fjorgamle Kokasser og Faareknevler — som eneste Minder om tidligere Kultur.

Per gik op imod det øde, graa Hus, der laa midt paa Ejendommen som en Konkylie paa en Grav.

Til højre for Huset stod der rejst et Par Stolper; de var graahvide som Dødningsbein. De soirevned Døre var sunken fra deres Hængsler, og Vinduene havde næsten overalt mistet deres Ruder paa den mystiske, spøgelseagtige Maade som altid forladte Huse.

Per stod længe og saa sig omkring til alle Kanter; derinde, hvor han var kommen fra, laa de brede Kjørelader og skød Ryg mod Horisonten; en Mejeriskorsten svang sin Røgsnært over et bølgende Landskab af gule Stubjorder og kraftigt grønne Turnipsmarker.

Men hvilket andet Billede fik han ikke, naar han saa

til den anden Side! Her laa Udskudsjorden, de knoide Kjær, de sure Moradser, men først og fremmest de store, lyngklædte Sand-Heder; her sætter Gaardmanden nødig sin Fod uden for at sælge et Stykke af Udskudsjorden til sin Dagfejer. I sine daglige Bønner beder han Himlen bevare sig og sine fra denne Jord, men vil Tjenestekarlen ha det og betale smukt derfor, nu i Guds Navn, lad Prokuratoren komme, at Skjødet kan blive opsat under alle bindende Former!

Hvor mange af Pers Kammerater var ikke allerede forsvundne heroppe i Lyngen. Der — en halv Fjerdingsvej til højre — gik nu en henne; han var i Færd med at heste sin Havre; det er noget sent, bitte Niels, men alle dine søgne Dage er du jo paa Arbejde dernede i Gaardene; kun Søndagen er din egen. Hans Kone gaar bag efter og binder Straaene op; se hvor langt hun maa trille med det, før der bliver Neg ud af det!

Skulde han — Per — nu ogsaa gjøre Front mod Verden fra denne Plet; han ogsaa begynde at slide sine Stier i Lyngen ind mod de prangende Bondelader, for at ha tre Kobber magre Faar, en Gris og en Røghytte, han kunde kalde sit eget! Der var noget, der tilhvisked ham: Lad være!

Hvordan mon for Resten Huset var indrettet? Han gik hen og tog i Døren; den var aflaaet. Nu jaja; paa nordre Side var der jo taget en halv Karm Vinduer ud. Per nærmede sig dette Sted. Der stod næsten friske Mærker efter Træskoringe inde ved Muren under Vinduet. Det var sært; skulde der være nogen, der havde sin Gang her! Han svang sit Ben over Karmen og stod i et yderst fattigt Rum, hvor der endnu hist og her paa Væggene var Rande efter Møbler; i den ene Tværvæg gabede et mægtigt Hul efter en udtagen Bælæggerovn.

Men hvad var dog det for en hæsli Stank som en Blanding af harsk Petroleum og døde Rotter!

Per gik hen i Døraabningen til det næste Rum, men stod som stivnet af Forfærdelse: I det stærke Sollys, der faldt ind fra Syd, hang der et Menneske med et Reb om Halsen. Per løb til og skar ham ned.

Det var Frans Danggaard.

Han maatte ha hængt der længe, for hans Ansigt var næsten ukjendeligt.